

រាជស្នា

ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃរាជស្នា មិនត្រឹមតែឈ្មោះឧបករណ៍រាជស្នា «ស្នា» ប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងគំនិតដែលផ្តល់ជាគន្លឹះនិងចំណងជើងនៃរាជស្នានេះផងដែរ។ រាជស្នាបង្ហាញអំពីការបង្កើតឡើងវិញនូវប្រវត្តិនៃចម្បាំងខ្មែរ ក្នុងស្មារតីប្រយុទ្ធការពារមាតុភូមិតទល់នឹងសត្រូវ។ ក្នុងន័យនេះ រាជស្នា មានទ្រង់ទ្រាយជារាជស្នាបែបសង្គ្រាមដែលសិល្បករ សិល្បការិនី មានប្រើអារុធបុរាណ គឺស្នាជាឧបករណ៍សំខាន់នៃរាជស្នា។

វង់តន្ត្រីកំដរដោយឧបករណ៍តន្ត្រីចម្រុះ ទាំងតន្ត្រី ចង្វាក់ និងស្ករ យកមកពីវង់តន្ត្រីយីកេ។ ចំណែកឯពាក្យពេចន៍នៃចម្រៀងបច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានគេបង្កើតថ្មីទៅតាមព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចុប្បន្នភាពប្រទេសជាតិពេលនោះ។ អត្ថន័យនៃចម្រៀងខ្លះ នៅក្នុងរាជស្នាខ្មែរពាក់ព័ន្ធនឹងមនុស្សនិងធម្មជាតិ ខ្លះទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងនយោបាយប្រទេសជាតិ។ ចំណែកឯពាក្យពេចន៍ចម្រៀងនៃរាជស្នា គឺរំលឹកនិងបង្ហាញអំពីអតីតភាពនិងឧត្តមភាពនៃអតីតចក្រភពមហានគរខ្មែរ។

ជាស្នាដែលបង្កើតឡើងដោយសិល្បករនិងសិល្បការិនី នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រ សិល្បៈ នាសម័យមុនឆ្នាំ១៩៧៥ គេប្រើភ្លេងនិងចម្រៀងបួនបទដើម្បីកំដររាជស្នាគឺ៖ បទរោង បទសាធុការយីកេ បទឆាំឆើយ និងបទចុងយឹម កំដរដោយវង់តន្ត្រីចម្រុះឧបករណ៍។ បទសាធុការយីកេ

១. កូនខ្មែរពូកែចំណាន	កូនខ្មែរក្លាហាន ការពារខេមរា (ស្ទូន)
កំទេចសត្រូវលុកលុយរដ្ឋា	ស្នេហាដែនកម្ពុជា ឲ្យបានប្តឹងថ្កាន។
២. ខ្មែរស្គាល់លទ្ធផលសក្តិសិទ្ធ	សត្រូវឆ្ងាយជិតយោរយោសាមន្យ (ស្ទូន)
បាក់បបខ្ទប់ខ្ទាចអំណាចមិនហ៊ាន	ចូលមកបៀតបៀន ខ្ទាចខ្មែរប្រហារ។

បទពាំឆ្លើយ

បន្ទរ. កូនខ្មែរទាំងអស់គ្នា ដល់ពេលវេលា យើងក្រោកឡើងហើយ (សួន)

កម្ពាត់ពួកខ្មាំងអើយនៅបង្កើយ វាស្រែកដង្ហោយ ហោរកយើង។

១. ជាតិខ្មែរដីខ្មែរកូនខ្មែរនៅ មិនឲ្យសត្រូវ ណាណ្ណានពាន (សួន)

ខ្មែររួមសាមគ្គី ទឹកចិត្តក្លាហាន ប្រុងប្រៀបគ្រប់ប្រាណា មិនឲ្យលិចលង់។

បន្ទរ. កូនខ្មែរទាំងអស់គ្នា ដល់ពេលវេលា យើងក្រោកឡើងហើយ (សួន)

កម្ពាត់ពួកខ្មាំងអើយនៅបង្កើយ វាស្រែកដង្ហោយ ហោរកយើង។

២. សត្រូវឆ្វេងស្តាំខ្មែរចាំជាក់ ខ្មែរមិនមែនខ្វាក់ ខ្មែរមិនមែនល្ងង់ (សួន)

ខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ ស្មារតីផ្ចិតផ្ចង់ សត្រូវប៉ុនប៉ង ខ្មែរតាមប្រហារ។

បន្ទរ. កូនខ្មែរទាំងអស់គ្នា ដល់ពេលវេលា យើងក្រោកឡើងហើយ (សួន)

កម្ពាត់ពួកខ្មាំងអើយនៅបង្កើយ វាស្រែកដង្ហោយ ហោរកយើង។

៣. ការពារបុរាណភាពទឹកដី អព្យាក្រឹត្យប្រពៃ ព្រះពុទ្ធសាសនា (សួន)

កេរ្តិ៍ខ្មែររុងរឿង ថ្មប៉ុក្តើងចេស្តា ពលរដ្ឋកម្ពុជា យើងបានសុខសាន្ត។

បន្ទរ. កូនខ្មែរទាំងអស់គ្នា ដល់ពេលវេលាយើងក្រោកឡើងហើយ (សួន)

កម្ពាត់ពួកខ្មាំងអើយនៅបង្កើយ វាស្រែកដង្ហោយ ហោរកយើង។

អត្ថបទដោយ៖ បណ្ឌិត សំ សំអាង

ឯកសារពិគ្រោះ

Sam, Chan Moly, Nguon, Sam Ath, and Sam, Sam-Ang. (1988). *Khmer Folk Dance* (2nd ed.).

Washington, DC: Cambodian Network Council.

អត្ថបទដោយ៖ បណ្ឌិត សំ សំអាង